БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 23 (5372).
1 ФЕВРАЛЬ
ШАНБА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

◆ **ОЛМАЛИҚ рух заводи коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан якунловчи йил учун қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш мақсадида ўзаро мусобақани кенг авж олдирмоқда. Олтингугурт кислотаси цехининг илғор ишчилари (чапдан) Т. Комилов, И. Русннова, А. Саидов, Ю. Рахманов, Р. Васильченколар смена нормаларини анча ортиғи билан бажариб мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.**

А. Тўраев фотоси.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛДА ЯНГИ ЗАФАРЛАР ҚУЧАЙЛИК

ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛҒОРЛАРИ ҚУРУЛТОЙИДАН

Кеча область партия комитетининг мажлислар залида қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойи бўлиб ўтди. Унга пахта далаларининг пешқадам кишилари, дала гвардиячилари, фермаларнинг ишчан чорвадорлари, миришкор боғбонлар, «кўк олтин» ижодкорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, колхоз, совхозлар ишлаб чиқаришининг таниқли ташкилотчилари тўпландилар.

Қурултойда 1974 йилги иш якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари асосида 1975 йилда деҳқончилик ҳамда чорвачиликни янада ривожлантириш вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Бу тўғрида область партия комитетининг секретари **М. Камолов** доклад қилди.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг топшириқларини ҳамма соҳаларда муваффақиятли бажардилар. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари аввалги йиллардагига қараганда анча кўпайди.

1974 йил яна шу билан алоҳида ажралиб турадики, ўтган йил республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи нишонланди. Областимиз саноат корхоналарининг коллективлари, колхозларнинг аъзолари, совхозларнинг ишчи-хизматчилари, мутахассислари, илмий муассасалар, партия, совет ташкилотларининг ходимлари, қишлоқ хўжалик органлари юбилей йилида меҳнатда алоҳида жонбозлик, мўл ҳосил учун курашда ғайрат-шижоат кўрсатдилар.

1974 йилда областимиз пахтакорлари эришган муваффақиятларни алоҳида таъкидлаш керак. Юбилей йилида пойтахт область пахтакорлари она-Ватанга 451,5 минг тонна пахта етказиб бердилар. Унинг 80 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. Топширилган жами ҳосилнинг 72,3 проценти машиналарда териб олинди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 32,1 центнерни ташкил этди.

Беш йиллик план топшириқларини шараф билан бажариш учун курашган азамат пахтакорлар ва механизаторлар тўрт йил давомида шу даврга мўлжалланган 1 миллион 443 минг тонна ўрнига 1 миллион 659 минг 156 тонна «оқ олтин» топширдилар. Областнинг ҳамма районлари беш йилликнинг тўрт йили халқ хўжалик планларини тўла адо этдилар.

Шу нарса қувончлики, областдаги 33 колхоз ва совхоз беш йиллик планларини тўрт йилда бажаришга эришди.

Областимизда гектаридан олинадиган ҳосилнинг юқори бўлишига ҳар гектар ердан 40,2 — 34,1 центнердан пахта йиғиб олган Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Оққўрғон, Чиноз, Янгийўл районларининг азамат дала меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшдилар. 11 колхоз ва совхозда ҳосилдорлик 41—47 центнерга, 31 колхоз ва совхозда эса 35—40 центнерга етказилди.

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида катта майдонларнинг ҳар гектаридан 43,1 центнердан, шу райондаги «Москва» колхозида 44,2 центнердан, Димитров номли колхозда 42,1 центнердан пахта йиғиб олинди. Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз аъзолари барча майдонларда ғўзани қўшқаторлаб ўстириб, гектаридан 46,4 центнердан пахта етиштиришни таъминладилар.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози 45,6, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози 45,3, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози 43,4 центнердан ҳосил етиштириб, пахтакорлик касбини янада улуғладилар. Сув кам бўлган йилларда ҳам фидокорона меҳнат қилиб, механизацияни кенг қўллаш, ерлардан тўла ва унумли фойдаланиш соҳасида намуна кўрсатдилар.

Областимизда элликцентнерчилар ҳаракати ўтган йили ҳам кенг қулоч ёзди. Бу ҳаракат ташаббускорлари, айниқса, фидокорлик намуналарини кўрсатдилар ва зиммаларидаги оширилган социалистик мажбуриятни анча зиёдаси билан бажардилар.

Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоздан Тошали Маҳмудов, Турдибой Абдусатторовлар бригадаси 63, Чиноз районидаги Киров номли колхоздан Турсуной Охунова, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозидан Ким Чен-Чир, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозидан Таласбой Ғазатов бригадалари 55—56 центнердан, жуда кўп бригадалар эса 50 центнер ва ундан ошириб «оқ олтин» етиштирдиларки, бугунги кунда уларнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олмоқда.

Етиштирилган мўл ҳосилни тез ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишда дала гвардиячилари — механизаторларимиз астойдил меҳнат қилдилар. Йиғим-терим кунларида далаларимизда 2840 та пахта териш машинаси ишлаб турди. Мавсумда улар билан ўртача 115 тоннадан пахта терилди. Бу 1973 йилга нисбатан ҳар машина ҳисобига 24 тоннадан кўпдир.

Мавсумда 70 механик-ҳайдовчи ғоят юқори кўрсаткичга эришганликлари учун мусобақа ғолиблари деб топилдилар. Булар орасида Бўка районидаги «Октябрь 40

(Давоми 2-бетда)

СУРАТДА: Қурултой қатнашчиларидан Калинин районидаги «Қорасув» совхози бригада бошлиғи А. Шерматов, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхози бригада бошлиғи С. Юнусов, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизатори, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Алиев, Бўка районидаги «Бўка» совхози механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Ковалева янги режалар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети бюроси шуни таъкидлайдики, Тошкент темир йўл бўлинмаси ва Тошкент шаҳар марказлашган юк ташиш автомобиль тресли коллективлари КПСС Марказий Комитетининг Қора денгиз пароходчилиги, Одесса-Кишинев темир йўли ва Одесса область юк автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бошқармаси коллективларининг тўққизинчи беш йиллик топшириқларини ва 1975 йил планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошлаган ташаббуслари ҳақидаги қарорига жавобан биргаликда зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар.

Темирйўлчилар вагонларнинг сиғими ва юк кўтаришидан самарали фойдаланиш, уларнинг оборотини 0,1 соат тезлаштириш ҳисобига 12700 вагонни тежаб қоладилар ва бу вагонларга қўшимча 270 минг тонна халқ хўжалик юкларини ортадилар, шу жумладан бевосита юк ортиш-тушириш ишларида «Вагон-автомашина» ва «Автомашина-вагон» усулини қўллашни 40 процентгача етказиб 700 вагонни тежаб қоладилар.

Автомобилчилар йиллик пландагига қўшимча 475 минг тонна юк ташийдилар, бу юкнинг 75 минг тоннасини 15 та сменали ярим прицепларни жорий қилиш ва автотранспортнинг Тошкент шаҳар темир йўл станцияларида куну-тун бир меёрда ишлашини ташкил этиш ҳисобига ташийдилар.

Темирйўлчилар ва автомобилчилар яқин ҳамкорликда ишлаб ва ўз фаолиятларини ҳар куни таҳлил қилиб, вагонлардан, автомобиллар ва юк ортиш-тушириш механизмларидан фойдаланиш самарадорлигини янада ошириш бўйича янги резервларни қидириб топадилар ва ишга соладилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети бюроси **қарор қилади:**

1. КПСС Марказий Комитетининг Қора денгиз денгиз пароходчилиги, Одесса-Кишинев темир йўли ва Одесса область юк автомобиль ишлаб чиқариш бошқармаси коллективларининг ташаббуси ҳақидаги қарори асосида Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси ва Тошкент шаҳар марказлашган юк ташиш автомобиль тресли коллективларининг 1975 йил планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан биргаликда олган социалистик мажбуриятлари маъқуллансин.

2. Шаҳар ва район партия комитетларига Қора денгиз пароходчилиги, Одесса-Кишинев темир йўли ва Одесса область юк автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бошқармаси коллективларининг тажрибаси асосида транспортнинг барча турлари, саноат корхоналари ва қурилишларнинг юк ортиш-тушириш ишларини тезлаштириш, халқ хўжалиги юкларини ташишни яхшилаш юзасидан социалистик мусобақасини кенг авж олдириш тавсия этилсин.

3. «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» область газеталари редакцияларига транспорт ходимларининг беш йилликнинг якунловчи йили планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан мусобақани боришини мунтазам ёритиб туриш топширилсин.

ЮКСАК МАРРАЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ ХОДИМЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йили планини ва социалистик мажбуриятини муваффақиятли адо этдилар.

Пландан ташқари 24 минг сўмлик маҳсулот чиқарилди, 51 минг сўм даромад олинди. Меҳнат унумдорлиги 0,7 процент ва 1973 йилги даражасига қараганда 3,7 процент ошди. Хизмат кўрсатиш барча турларини аҳолига яқинлаштириш мақсадида саккизта бўлимда телеграф операциялари амалга оширилмоқда. Тўрт бўлимда шаҳарлараро алоқа пункти, иккита янги алоқа бўлимлари очилди.

Биз Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармасининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан қуйидаги социалистик мажбуриятни қабул қиламиз:

— Даромад олиш ва маҳсулот ҳажми юзасидан йиллик планни муддатидан илгари, 30 декабрда бажарамиз;

— Пландан ташқари 55 минг сўмлик даромад оламиз ва 75 минг сўмлик қўшимча маҳсулот чиқарамиз;

— Янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан фойдаланиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини ўстириш планини 1 процент ошириб бажарамиз. Маҳсулот ҳажмини кўпайтиришнинг камида 65 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришамиз;

— Электр қувватини, материалларни тежаш, транспорт воситаларидан рационал фойдаланиш ҳисобига фойда олиш планини 1 процент кўпайтирамиз ва рентабеллик даражасини 0,5 процент оширамиз. Иш вақтидан унумли фойдаланиш ва тўртта комплекс ремонт бригадаси тузиш йўли билан капитал ремонт планини муддатидан илгари, 25 декабрда бажарамиз. Ҳар йили шартли 5 минг сўм миқдорида самара берадиган камида 60 та рационализаторлик таклифларининг ишлаб чиқаришга жорий этилишига эришамиз;

— Газета, журналлар ва хатларни таянч пунктларига машиналарда ташишга ўтишни 7 ноябргача таъминлаймиз. 1 июлгача иккита «почта-автомат» бўлимлари очамиз. 1 декабргача учта алоқа бўлимида қўшимча телеграф алоқасини ва тўрт бўлимда шаҳарлараро алоқани ташкил этамиз;

— Ишлаб чиқаришдан ажратилмаган ҳолда оммавий касбдаги 700 ходимнинг малакасини оширамиз ва янгидан 380 почтальон, телефонист, телеграфист, оператор, сортировщик тайёрлаймиз. Қўшимча равишда 11 та намунавий алоқа бўлимларини тайёрлаймиз.

Бутун куч-ғайратимизни КПСС XXIV съезди белгилаган режаларни бажаришга бағишлаймиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитети ва Совет Ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматига ваъда берамиз.

Социалистик мажбурият Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш — техника бошқармаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари йиғилишида қабул қилинган.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАЛИНИН РАЙОНИДАГИ КАЛИНИН НОМЛИ КОЛХОЗ 10-БРИГАДАСИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Бригадамиз ўтган йили сабзавот етиштиришнинг илғор усулларини қўлланиб, агротехникани такомиллаштириб ва ўғитлардан самарали фойдаланиб, халқ хўжалик планида белгиланганига қараганда 9,9 процент кўп сабзавот, 13,8 процент кўп қовун-тарвуз, 8,4 процент кўп картошка етиштирган эди. Савдо тармоқларига ва қабул пунктларига 465 тоннадан кўп сабзавот ва 154 тонна картошка юборилди.

Биз КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар гектаридан камида 250 центнер сабзавот, 170 центнер картошка етиштириш ҳамда ҳосилдорликни кўпайтириш асосида сабзавот етиштиришни 29 процент ошириш мажбуриятини ўз зиммамизга оламиз.

Ҳозирнинг ўзидаёқ бригада мўл ҳосилнинг ҳал қилувчи даври — кўкламги экишга тайёргарлик кўрмоқда. Сабзавот экиладиган барча майдонларга минерал ўғитлар чиқарилди, ҳар гектар ер ҳисобига 20 тоннадан органик ўғит тўпланди.

Парникларда эртанги карам кўчатлари етиштирилмоқда. Уруғлик картошка тайёрланмоқда. Февраль ойида 20 гектар майдонга эртанги карам кўчатлари ўтқазилади.

Биз барча сабзавоткор бригадаларни шаҳарларимизнинг ишчилари ва хизматчиларини ноз-неъматлар билан мўл-кўл таъминлаш мақсадида юксак сифатли маҳсулот етиштириш учун мусобақани авж олдиришга чақирамиз.

Социалистик мажбуриятлар Калинин районидаги Калинин номли колхоз 10-бригада аъзоларининг йиғилишида қабул қилинган.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ГРЭСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Тошкент ГРЭСи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари барча совет меҳнаткашлари қатори КПСС Марказий Комитети, унинг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР экономикаси, халқ фаровонлигини юксалтириш ва КПСС XXIV съездида белгиланган Тинчлик программасини амалга ошириш соҳасидаги актив фаолиятини маъқуллайди.

Бу ишларда ўзининг ҳам муносиб ҳисса қўшаётганидан фахрланган ГРЭС энергетиклари КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаатидан руҳланиб, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили план-мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, қуйидаги мажбуриятларни қабул қилади:

— 1975 йил планини муддатидан илгари бажариш ва планга қўшимча 50 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш;

— электр энергия ишлаб чиқариш ҳажмининг 1970 йилга нисбатан 60 процент ўсишини таъминлаш;

— якунловчи йилда пландан ташқари 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш;

— янги техникани ўзлаштириш, меҳнатни илмий ташкил этиш, ички резервлардан фойдаланиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини беш йилнинг дастлабки йилига қараганда 45 процент ошириш;

— маҳсулотдан эҳтиёткорлик билан фойдаланиш, автоматлаштириш ва механизациялаш, илғор тажрибаларни ёйиш ҳисобига 3 миллион киловатт-соат электр энергиясини ва 2 минг тонна шартли ёқилғини тежаб-тергаб қолиш;

— корхонада ихтирочилик ишларини кенг ёйиш, йилига 60 минг сўмлик иқтисодий фойда берадиган 100 дан ортиқ ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқиш;

— 4 қозонга мазут ёқиш процессини автоматлаштириш ва 6 блокдаги тутун ўлчагич асбоблар монтажини битириш;

— 410 ишчи, 27 инженер-техник ходим ва хизматчиларнинг малакасини ошириш, иқтисодий ўқиш тўгаракларига, коммунистик меҳнат мактабларига 80 процент кишини жалб этиш;

— капитал қўйилма планини ошириб адо этиш, асосий фондни пландан ташқари 250 минг сўмга етказиш. 8750 квадрат метр майдондаги турар-жойни фойдаланишга топшириш. Станцияни саноатда доимий ишлашга тайёрлаш ва фойдаланишга топшириш.

— ТошГРЭС посёлкаси, станция территорияларини ободонлаштиришни давом эттириш, 1500 туп дарахт кўчати ўтқазиш;

— қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатишни кучайтириш, оталиғимиздаги «Коммунист» колхозига амалий ёрдам кўрсатиш, 5 минг сўмлик ускуналар ремонтига, 60 минг сўмлик қишлоқ хўжалик ишларига ёрдам бериш. Шунингдек, корхонада «Коммунистик меҳнат корхонаси» номини олиш учун социалистик мусобақа янада авж олдирилади.

Навоий, Али-Байрамли ва Иваново ГРЭСлари коллективлари билан социалистик мусобақа давом эттирилади.

Мажбурият Тошкент ГРЭСи коллективининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

30 январь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида тантанали вазиятда республиканинг илғор ходимларидан бир группасига мукофотлар топширилди.

Ўзбекистон ССР ички ишлар министрлиги органлари ходимларининг бир группаси «Жамоат тартибини қўриқлашдаги аъло хизмати учун» медалини олди.

Бинокорлар, автомобиль транспорти ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги ходимларнинг бир группаси, фан ва маданият арбобларига Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган нишонлар, шунингдек республика Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов топширди.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛДА ЯНГИ ЗАФАРЛАР ҚУЧАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

йиллиги» колхозидан Сервер Усеинов 390 тонна, Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозидан Абдулла Омонтоев. Вотинцев номли колхоздан Турқора Раҳимбердиев. Қўчқор Қодиров 310—322 тоннадан, Бўка районидаги «Ленинизм» колхозидан Карим Адҳамов 302 тонна пахта териб энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Областда пахтачилик билан бирга деҳқончиликнинг бошқа соҳаларини ҳам ривожлантириш йўлида қатор тадбирлар амалга оширилди. Ҳамиша бўлиб келганидек бултур ҳам ғаллачилик хўжаликлари ишини яхшилаш, баҳорикор ва суғориладиган ерлардан мўл ҳосил етиштириш учун кураш биринчи ўринга қўйилди. Натижада планда белгиланганидан 20,4 процент кўп, 177,2 минг тонна дон етиштирилди. Ғалла ҳосилдорлиги гектарига 0.8 центнер кўпайиб, 15,7 центнерни ташкил этди.

Областимизда кейинги йилларда маккажўхори дони етиштиришга жиддий эътибор берилмоқда. Бултур маккажўхори майдони 10,6 минг гектарга етказилди. Бу 1973 йилга нисбатан икки марта кўпроқ майдонни ташкил этади. Маккажўхори донининг ялпи миқдори 64,9 минг тоннага етди, яъни планда белгиланганига қараганда 11 минг тонна кўп маккажўхори дони етиштирилди. Ҳар гектар ердан ўртача 61,5 центнер маккажўхори дони йиғиб олинди. Ҳосилдорлик 1973 йилга нисбатан 13,7 центнер кўп бўлди.

Гектаридан 85 центнердан маккажўхори дони олган Оққўрғон, Қуйи Чирчиқ районларининг азамат деҳқонлари бу соҳада ҳосилдорликни ошириш мумкин эканлигини амалда кўрсатдилар. Шунингдек Чиноз, Бўстонлиқ, Бўка, Калинин районларининг маккажўхорикорлари ҳам гектаридан 67—62 центнердан ҳосил етиштириб, катта ютуқни қўлга киритдилар.

Давлатга ғалла етказиб беришда шоликорларнинг меҳнатини алоҳида кўрсатиб ўтиш керак. Улар ердан, сувдан унумли фойдаланиб, ўтган йили яхши натижаларга эришдилар. Область бўйича шоли ҳосилдорлиги 40,1 центнерни ташкил этди ва 44,7 минг тонна шоли етиштирилди. Бу планда белгиланганидан 5052 тонна кўпдир. Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозида шолидан 64,8, Қуйи Чирчиқ районидаги Киров номли колхозда 63,4 центнердан ҳосил етиштирилди. Районлар ўртасидаги мусобақада Юқори Чирчиқ райони шоликорлари ғолиб чиқдилар. Улар ҳар гектар ердан планда белгиланганидан 14.2 центнердан кўп — 59,9 центнердан шоли етиштирдилар. Пискент, Қуйи Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ, Чиноз, Оққўрғон районларининг шоликорлари ҳам белгиланган топшириқларни анча ошириб адо этдилар.

1974 йилда областимиз хўжаликлари халқ хўжалик планида белгиланганидан 71,8 минг тонна яъни 38,2 процент кўп дон сотдилар.

Меҳнаткашлар дастурхонини сабзавот, картошка, мева ва узум билан мўл-кўл таъмин этишда область сабзавоткорлари юбилей йилида фидокорона меҳнат қилдилар. Улар 296,8 минг тонна сабзавот етиштирдилар. Ҳар гектар ердан 1970 йилдагига қараганда 40,4 центнердан кўп маҳсулот олдилар. Бу соҳада Калинин, Орджоникидзе, Бўстонлиқ районларининг сабзавоткорлари катта ишларни амалга оширдилар. Калинин районидаги «Ленин йўли», Ильич номли, Карл Маркс номли, Охунбобоев номли, «Москва», Ленин номли. С. Раҳимов номли колхозлар, «Қорасув» совхозининг сабзавоткорлари беш йиллик планларини тўрт йилда бажариб, ўз сўзларининг устидан чиқдилар.

Областда картошка етиштириш ҳам бирмунча кўпайтирилди. Бу соҳадаги халқ хўжалик плани бажарилди. Шунингдек, полиз экинлари маҳсулоти етиштириш топшириқлари ҳам тўла адо этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тўртинчи пленуми жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан чорвадорлар олдига катта вазифалар қўйган эди. Пленум қарорларини амалда бажариш учун курашилиб, кейинги йилларда сигирлардан кўпроқ сут соғиб олинишини, гўштга топшириладиган молларнинг юқори семизликда бўлишини, товуқлардан кўпроқ тухум олишни таъминлаш йўлида муҳим тадбирлар амалга оширилаётир. Шунинг учун ўтган йили 1970 йилга нисбатан йирик шохли моллар 20 процентга, шу жумладан сигирлар 15 процентга, қўй-қўзилар 17 процентга; чўчқалар 157 процентга, парранда эса икки бараварга кўпайтирилди. Гўшт етиштириш 41 процент, сут — 55 процент тухум икки баравар, жун 16 процент оширилди.

Фермаларда моллар наслини яхшилашга катта эътибор берилмоқда. Шу сабабли сигирлардан кўп сут соғиб олаётирмиз. Ўтган йили ҳар бир сигирдан область бўйича 2724 килограммдан сут соғилди ва ҳар бир товуқдан 167 тадан тухум олинди. Гўштга топширилган молларнинг тирик вазни 367 килограммни ташкил этди.

Биз бундан кейин ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети тўртинчи пленуми қарорларини бажариш соҳасида чорвачилик ишларини механизациялаштириш, моллар наслини яхшилаш, урчитиш ишларини юқори поғонага кўтариш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, айниқса, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун белгиланган муҳим тадбирларни тўла амалга оширамиз.

1975 йилги яъни беш йилликнинг якунловчи йилидаги вазифаларимиз янада улугвор. Биз бу йил пахта ҳосилдорлигини ҳар гектарига 1,9 центнердан ошириб 34 центнерга етказишимиз керак.

Шунингдек, ғаллачилик, каноպчилик, сабзавотчилик, чорвачилик соҳасида ҳам катта-катта ишларни бажариш талаб этилади.

Бу улкан вазифаларни шараф билан бажариш учун социалистик мусобақани ҳар тарафлама кучайтириб юборишимиз зарур. Бугунги ишларимизни КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига қарата чиқарган Мурожаати асосида ташкил этиб, кўклам экиш кампаниясига техникани, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини юқори сифатли ҳамда ўз вақтида тайёрлаб қўйиш учун курашайлик. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун қишлоқ хўжалиги ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори шартларини бажариш, социалистик мусобақада ғолиблар сафида бўлиш учун областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари куч-ғайратларини сарфлайдилар ва коммунизм мўлкўлчилигини вужудга келтириш учун фидокорона меҳнат қиладилар.

Социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини вақти-вақтида муҳокама қилиб туриш, илғор колхоз ва совхозлар, бригада, фермалардаги пешқадамларни моддий ҳамда маънавий жиҳатдан рағбатлантириш социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини тезлаштиришда катта роль ўйнашини унутмаслик керак.

Биз бу йил ҳам қардош Қозоғистон ССРнинг Чимкент, кенжа Жиззах области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан социалислик мусобақани давом эттирамиз.

Тошкент область меҳнаткашлари якунловчи йилда саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасида юқори кўрсаткичларга эришиш мақсадида ўз зиммаларига социалистик мажбурият олдилар. Уни бажариш учун колхозчилар ва совхоз ишчилари, саноат корхоналарининг коллективлари, илмий-текшириш корхоналарининг мутахассислари ва областимизнинг барча меҳнаткашлари ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қиладилар ташаббус кўрсатиб ишлайдилар, маҳоратларини сафарбар этадилар. она-Ватанга ҳар йилгидан кўпроқ маҳсулот етказиб бериш учун курашадилар.

Сўз Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари **А. Икромовга** берилади.

Районимиз пахтакорлари,— дейди у,— ўтган хўжалик йилида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Қишлоқ хўжалиги экинларининг асосий турлари бўйича беш йиллик план тўрт йилда бажарилди. Ҳар гектар ердан 35,1 центнердан пахта олинди. Сабзавот, дон, сут, жун, пилла ва бошқа маҳсулотлар етиштириш анча ортди.

Деҳқонларимиз пахта ҳосилдорлигини йил сайин кўтаришга эришмоқдалар. Ўтган йили Навоий номли, Ҳамид Олимжон номли, «Ленинобод», Вотинцев номли колхозларнинг пахтакорлари айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар. Улар ҳар гектар ердан 40—46 центнердан ошириб «оқ олтин» олдилар. Ўнлаб бригада ва звенолар ҳосилдорликни 50—60 центнерга етказдилар. Районимизда беш йиллик планни тўрт йилда адо этган коллективлар, бригада ва звенолар сони кўп. Улар янада ғайрат ва матонат билан меҳнат қилиб ўнинчи беш йиллик ҳисобига ишламоқдалар.

Пахта ҳосилдорлигини оширишда—кадрларни жой-жойига қўйиш, ердан, техникадан, ўғитдан самарали фойдаланиш муҳим омил ҳисобланади. Ўтган хўжалик йилида тўлиқ гектарлар бўлишига ҳаракат қилинди. Ҳар гектар ерда ўртача 120—130 минг туп кўчат ўстирдик. Пахтачиликни комплекс механизациялаш, сарфланадиган харажатларни тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига пахта таннархи 2 сўм 70 тийинга арзонлашди. Пахтани механизация ёрдамида териб олиш соҳасида ҳам анчагина ишлар қилинди. Ҳар бир машина билан 127 тоннадан ошиқ пахта терилди. Чигитни кенг қаторлаб ва қўшқаторлаб экиш ҳосилдорликни оширишда катта самара бермоқда. Асосий майдонларга қўшқаторлаб чигит экқан Навоий номли колхоз деҳқонлари энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Улар ҳар гектар ердан 46 центнердан ошириб ҳосил олдилар.

Қишлоқ хўжалиги ходимларининг бу йилги режалари янада улкан. Улар зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Бу йил давлатга 66 минг тонна пахта, 21,5 минг тонна каноп, кўплаб чорва маҳсулотлари ва пилла етказиб беришга қарор қилинди.

Минбарга Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси **Ю. Толипов** кўтарилади.

Колхозимиз меҳнат аҳли беш йиллик планни тўрт йилда муваффақиятли бажардилар. Давлатга тўрт йил мобайнида планда белгиланганидан 1120 тонна кўп юқори сифатли «оқ олтин» етказиб бердик. Бундай улкан муваффақиятга эришишда фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси ишлаб чиқаришга кенг жорий этилаётганлиги катта ёрдам беради. Бизнинг хўжалигимизда Тошкент навлари муваффақиятли синовдан ўтказилиб, юқори ҳосил олинмоқда. Вилтга қарши омилкорлик билан иш олиб бораётган олимларимиз ва пахтакор деҳқонларимиз ҳамкорликда иш юритиб кўпчиликнинг ҳурмат, эътиборига сазовор бўлишмоқда.

Беш йилликнинг якунловчи йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш олдимизда турган катта вазифалардан биридир. Буни яхши ҳис этган колхозчиларимиз, механизаторларимиз ва барча мутахассисларимиз КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланиб янги ташаббус билан чиқдилар. Улар бу йил элимизга ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта, 80 центнердан маккажўхори дони ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга қарор қилишди.

Ўзаро социалистик мусобақани авж олдираётган колхозчиларимиз, шу кунларда дала ишларини уюшқоқлик билан давом эттиришмоқда. Техника ремонти, ариқ-зовурларни тозалаш, экин майдонларини текислаш ишлари уюшқоқлик билан олиб борилялти. Шунингдек пайкалларни йириклаштириш соҳасида ҳам жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Колхозчиларимиз комил ишонч билан беш йиллик давомида пландан ташқари давлатга 6320 тоннадан ортиқ юқори сифатли «оқ олтин» топширамиз, демоқдалар.

Қурултойда сўзга чиққан Чиноз наслчилик совхоз техникуми директори **Н. И. Гусаковский** шундай дейди:

— Чорвадорларимиз партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтиришга, муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар ўтган хўжалик йилида 350 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 4150 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олдилар. Ўнлаб сут соғувчилар ҳар бош сигирдан олинадиган сут миқдорини планда белгиланганига нисбатан 500—600 литрга кўтардилар.

Беш йилликнинг сўнгги йилида эришилган бу муваффақиятни мустаҳкамлаш, меҳнаткашларга кўплаб гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш учун кураш тобора қизғин тус олмоқда. Бу йил ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 200 килограммга оширишга қарор қилганмиз. Беш йиллик планни эса 1 октябрга муваффақиятли адо этиш йўлида бутун куч ва ғайрат сафарбар этилмоқда. Бу йил давлатга 500 тоннадан ортиқ гўшт етказиб берамиз. Гўштга топшириладиган бўрдоқинииг ўртача тирик вазнини 560 килограммга етказиш учун курашамиз. Чорва учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратишга алоҳида эътибор берамиз. Ем-хашакни ҳосилдорлик ҳисобига кўпайтирамиз. Ҳар гектар ерга 100 килограммдан селитра, 40—45 тонна маҳаллий ўғит солиб тупроқ унумдорлигини янада оширамиз. КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаатини баланд руҳ билан маъқуллаб, янги зафарларни қўлга киритиш учун ҳормай-толмай ишлаймиз.

Сўз Калинин район ижроия комитетининг раиси **Б. Тошхўжаевга** берилади. Шаҳар меҳнаткашларини йил бўйи сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш йўлида қатор меҳнат муваффақиятларига эришилмоқда. Ўтган йили ҳар гектар ердан 203 центнердан сабзавот етиштиришга эришдик. «Ленин йўли», Карл Маркс номли колхозлар, «Бўзсув», «Қорасув» совхозлари сабзавоткорлари ҳосилдорликни оширишда ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Ўнлаб бригадалар ва бир нечта хўжалик беш йиллик планни тўрт йилда муваффақиятли бажарди. Сабзавоткорларимиз бу йил зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Улар албатта ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механизатори **А. Сулаймонов** қурултой қатнашчиларига қарата шундай деди:

— Ўтган хўжалик йилида ҳар гектар ердан 43 центнердан ошириб пахта етиштиришга эришган совхозимиз ишчилари бу йил зиммаларига янада улкан мажбуриятлар қабул қилдилар. Мен бошлиқ звено коллективи ҳам ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта етиштиришга сўз бердик.

Область комсомол комитетининг биринчи секретари **Ш. Бобоев** ёшлар ва комсомоллар амалга оширган ишлар, эришилган муваффақиятлар ҳақида сўзлади.

— Беш йилликнинг белгиловчи йилида ёшлар ва комсомоллар партиямиз оталиғида ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатдилар. 22 мингдан ортиқ комсомол беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга эришди. 248 комсомол коллективи ҳам ана шундай улкан муваффақиятни қўлга киритди. Улар бу йил ғалабанинг 30 йиллиги шарафига зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Комсомоллар ўз сўзларининг устидан албатта чиқадилар.

Қурултойда область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** нутқ сўзлади.

Қурултойда область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг 1975 йилга мўлжалланган социалистик мажбуриятлари қабул қилинди.

Суратда: область қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойи залида. А. Абалян фотоси.

АТОҚЛИ САРКАРДА

М. В. ФРУНЗЕ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

В. И. Лениннинг содиқ ўқувчиси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг йирик арбоби, атоқли ҳарбий саркарда Михаил Васильевич Фрунзе 40 йил умр кўрди. Лекин бу умр Ленин партиясига садоқатнинг ажойиб намунаси бўлиб қолди.

Фрунзенинг кўп қиррали революцион фаолияти тўғрисида юзлаб мақолалар, китоблар ёзилган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев 1973 йил 24 сентябрда Тошкентда сўзлаган нутқида Совет ҳокимияти учун курашганлар, социалистик ўзгаришларни бошлаб берганлар, Ленин партияси тарбиялаб етиштирган кишилар орасида М. В. Фрунзе ҳам бир сафда туриб ишлаганини, «социализмни барқарор қилишга астойдил ва зўр ғайрат билан интилаётган халқ оммасига бошчилик» қилганини таъкидлаб ўтди.

Михаил Васильевич Фрунзе 1885 йил 2 февралда Пишпак (ҳозирги Фрунзе) шаҳрида фельдшер оиласида туғилди. У революцион ҳаракатда фаол қатнашди. 19 ёшида Петербургга келди ва бу ерда большевиклар партияси сафига кирди. У 1906 йил РСДРПнинг IV съездида В. И. Лениннинг ёрқин нутқларини эшитди, доҳий билан мароқли суҳбатда бўлди.

Ёш революционернинг В. И. Ленин билан суҳбати, большевиклар билан меньшевиклар ўртасидаги съездда бўлиб ўтган кескин кураш Фрунзега катта таъсир кўрсатди, унинг дунёқарашини бойитди. Съезддан у Ленин ғояларини ўрганиб қайтди. Биринчи рус революцияси йиллари Михаил Васильевич большевистик партия стратегияси ва тактикаси учун курашди. Арсений тахаллуси билан профессионал революционер бўлиб танилди, чоризмнинг турма ва сургунларини ўз бошидан кечирди.

1919 йил ёзида Михаил Васильевичнинг ҳаётида янги, Туркистон даври бошланди. Шу йилнинг, 13 июнида у Шарқий фронтга қўмондон бўлди. 10 августда Шарқий фронт иккига — Шарқий ва Туркистон фронтига бўлингач, 1, 4-армия Туркистон фронти ихтиёрига ўтди, Астрахандаги II- армия ҳам, Туркистондаги совет қўшинлари ҳам Туркфронт қўмондонлигига бўйсундирилди.

Колчакнинг жанубий армияси тор-мор келтирилиши, сўнг «Қизил Туркистон»га йўл очилишида Фрунзе қўшинлари қаҳрамонона курашди.

1919 йил 8 октябрида В. И. Ленин РСФСР Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлар Советининг Туркистон ишлари бўйича комиссиясини тузиш тўғрисидаги қарорга имзо чекди. Бу комиссия РКП(б) Марказий Комитети ваколатини ҳам олган эди. Халқ комиссарлари Советининг раиси В. И. Ленин имзоси билан 1919 йил 10 октябрда М. В. Фрунзега мандат ёзилди: «Бутун Россия Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Совети ўзларининг 1919 йил 8 октябрдаги қарорига мувофиқ, М. В. Фрунзени Туркистон ишлари бўйича комиссиянинг аъзоси сифатида Туркистон ва у билан чегарадош бўлган давлатлар доирасида бутун Россия Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Совети номидан иш кўришга... вакили қиладилар».

Мазкур мандатга мувофиқ М. В. Фрунзе, Я. Э. Рудзутак В. В. Куйбишев, Ш. З. Элиава, Ф. И. Голошчекин, Г. И. Бокийдан иборат комиссия зиммасига Туркистонда империализмнинг барча қолдиқларини тугатиш, партия миллий сиёсатини изчиллик билан жорий қилиш, Россия меҳнаткашлари билан Туркистон халқлари ўртасида ҳарбий-сиёсий иттифоқни мустаҳкамлаш, маҳаллий меҳнаткашларни Россия ишчи ва деҳқонларига нисбатан ишончсизлигини узил-кесил бартараф қилиш, халқларнинг дўстлигига эришиш вазифаси юкланган эди.

М. В. Фрунзе Туркомиссия составида ҳарбий масала билан кўпроқ шуғулланди. У Туркистондаги ҳарбий-сиёсий вазиятни чуқур ўрганди, ана шу вазият ҳақида доимо В. И. Ленинни хабардор қилиб борди.

У Ўрта Осиёдаги коммунистларга катта ғоявий ёрдам берди, улар орасидан ленинизм ишига содиқ коммунистларни етиштириш ишига ўз эътиборини қаратди.

Атоқли саркарда Туркистондаги ташқи ва ички контрреволюцион кучларга қақшатғич зарба бериш, Совет Туркистонида социалистик революция позициясини душманлар ҳужумидан сақлаб қолиш ва уни ғоявий ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш, сингари муштарак вазифаларни бажаришда ҳарбий ишни сиёсий-тарбиявий иш билан қўшиб олиб борди. У айниқса, Туркистондаги маҳаллий ишчи ва деҳқонларни Қизил Армия сафига тортиш, Қизил Армиянинг миллий қисмларини тузиш масаласига катта аҳамият берди. «Миллий қисмларни ташкил этиш — деб таъкидлаган эди М. В. Фрунзе, — биз учун оддийгина эрмак эмас, иттифоқдаги айрим халқларнинг миллий ғурурини қондириш учун ўйинчоқ эмас. Бу — давлатимизнинг бутун характеридан келиб чиқадиган, ички ва ташқи миллий сиёсатимизнинг асосий принциплари билан белгиланадиган муҳим вазифадир...».

Шу билан бирга М. В. Фрунзе миллий қисмларни диний белги асосида эмас, балки миллий ва синфий белги асосида тузиш, уни ягона Қизил Армиянинг таркибий қисми, ягона ҳарбий қўмондонлик ва ҳарбий сиёсатга бўйсунадиган қисмлар бўлиши зарурлигини талаб қилди.

1920 йилнинг 7 майида М. В. Фрунзе ва В. В. Куйбишев имзоси билан мусулмон меҳнаткашларининг 19 ёшдан 35 ёшгача бўлган фарзандларидан 30 минг кишини Қизил Армия сафига чақириш тўғрисида буйруқ чиқарилди. Бу буйруққа кўра, 1920 йилнинг май-август ойларида 18486 киши Қизил Армия сафига жалб қилинди.

М. В. Фрунзе ўлка коммунистлари, ишчи ва меҳнаткаш деҳқонлари орасидан революция ишига садоқатли ҳарбий комиссарлар ва командирларни тарбиялаб етиштириш ишига ҳам катта эътибор берди. 1920 йили Туркистон фронти қўшинларидаги маҳаллий меҳнаткашлар фарзандларидан 30 киши ҳарбий комиссар, 325 киши сиёсий ходим бўлиб хизмат қилди, фронтдаги 11 минг коммунистнинг анча қисми маҳаллий миллат фарзандлари эди.

Фрунзе маҳаллий халқлар тарихи ва тилини яхши биларди.

Маҳаллий тилларда марксча-ленинча ғояларни тушунтириш, меҳнаткаш оммани Совет ҳокимияти атрофига жалб қилиш, душманлар мақсадини фош қилиш ва унинг сафига беихтиёр алданиб қўшилиб қолган меҳнаткашларни ишчи-деҳқонлар ҳокимияти томонига қайтариш каби ишларда Фрунзега маҳаллий тилларни билиши энг қимматли бойлик сифатида иш берди.

М. В. Фрунзе Ўрта Осиё халқлари билан дўстона муносабат ўрнатиш тўғрисидаги Ленинча талабни амалга ошириш учун курашди ва бу ишда ўзи шахсий намуна кўрсатди. Туркистон фронти жангчиларидан ҳам мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликни ардоқлашни талаб қилди. У Қизил аскарларга қарата: «Фарғона қишлоқлари ва қалъаларидан ўта туриб... ўзингизга ҳурмат қолдиришингизни, бунинг учун миллатидан қатъий назар областнинг меҳнат аҳлига ҳарқандай ёрдам беришингизни ва ҳамкорлик қилишингизни талаб қиламан. Фақат бу йўл билан биз уларга Қизил Армия мусулмон қашшоқларининг душмани эмаслиги, у уларнинг таянчи ва мудофаачиси эканлиги тушунчасини бера оламиз» деб мурожаат қилган эди.

М. В. Фрунзе рус халқи билан Туркистон халқлари ўртасидаги дўстликка раҳна солган ва бу дўстликни янада мустаҳкамлаш ишига ғов бўлиб турган шовинизмни ҳам маҳаллий буржуа миллатчилигини ҳам фош қилди.

Михаил Васильевич Туркистонда граждан урушида издан чиққан халқ хўжалигини тиклаш, пахтачиликка ғамхўрлик қилиш, Қизил Армиядан халқ хўжалик вазифаларини ҳал қилишда фойдаланиш, янги ижтимоий муносабатларни жорий қилиш ишига ҳам эътибор берди. У бу ерда 7 ой сурункасига ишлади, ўзи ҳақида Ўрта Осиё халқлари орасида жуда зўр таассурот қолдирди, катта обрў қозонди.

В. И. Ленин 1920 йил 20 сентябрда М. В. Фрунзени қабул қилди, ундан Туркистон фронти, Туркистондаги партия ва совет ишининг аҳволи ҳақида сўради ва унинг олдига янги вазифани қўйди: Фрунзе Жанубий фронтга қўмондон қилиб тайинланган эди.

Врангель тор-мор келтирилгач, М. В. Фрунзе Украина ва Қрим қуролли кучларининг қўмондони, Украина Халқ Комиссарлари Совети раисининг ўринбосари, СССР революцион ҳарбий Советининг раиси ва Ҳарбий ва Денгиз ишлари Халқ Комиссари ўринбосари, сўнгра комиссар лавозимида ишлади. У Туркистон билан алоқасини узмади, Ўзбекистон Компартиясининг I съездига табрик телеграммаси юбориб, Ўзбекистон Компартиясининг тузилганини қутлади.

Михаил Васильевич Фрунзе 1925 йил 31 октябрда вафот этди. Лекин, бутун совет халқи, Ўрта Осиё халқларининг севимли дўсти, буюк ҳарбий саркарда, революционер, йирик партия ва давлат арбоби, коммунизм учун жўшқин курашчининг кўп қиррали фаолияти, унинг ёрқин хотираси миннатдор халқларимиз қалбида абадий яшайжеради.

А. АКРАМОВ
тарих фанлари кандидати.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПОЧТАСИ

РЕДАКЦИЯМИЗГА кунни-кеча келган хатларни ўқиймиз. Уларда шу куннинг нафаси уфуриб турибди.

Кўпчилик хатларда тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида қўлга киритилган дастлабки ютуқлар, социалистик мажбуриятларни бажариш йўлидаги тадбирлар ёзилган. Уларда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан олинган мажбуриятларни бажаришга қаратилган режалар ҳам битилган. Баъзи конвертлардаги хатларда элимиз равнақи йўлида меҳнат қилаётган ажойиб кишиларнинг ишлари ҳақида ёзилади.

Қуйида ана шу хатларнинг айримларини ўқийсиз:

ОПАНИНГ АЙТГАНИЧА БОР

— Умрни дарёга қиёс этсак бўлади. Лекин, бу дарё бекорга оқмаслиги керак, — дейди Хурсанд опа Обилова. Фермага ишга келганимга ҳам мана 20 йилдан ошиб кетди.

Илгари унинг ўзи шогирд бўлса, энди уни Оҳангарон районидаги «Тошкент »от заводининг сут-товар фермасида устоз дейишади. Опа ҳалол хизматлари, ўз ҳунарини ёшларга қунт билан ўргатиши, меҳнати эвазига катта ҳурматга сазовор бўлди. У Тошкент область Советининг депутати. «Республикада хизмат кўрсатган чорвадор» деган шарафли номга эга.

Ўтган йилни ҳам у катта ютуқлар билан якунлади. Ўз боқимидаги соғин сигирлардан мажбуриятдаги 43 ўрнига 47 тонна сут соғиб, социалистик мусобақа ғолиби бўлди.

Хурсанд опанинг якунловчи йилдаги мажбурияти янада катта. У Мурожаатга жавобан ўз боқимидаги ҳар бош сигирдан 3200 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди.

Н. АБДУРАСУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Тошкентлик машҳур йигирувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева ўтган йилнинг бошида Иваново шаҳрида бўлиб, ҳамкасблари —Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Анастасия Ерофеева ва Елена Амосовалар билан социалистик мусобақа шартларига имзо чеккан эди. Шунда у 1974 йилда икки йиллик планни бажаришга ва маҳсулотнинг 99 фоизини биринчи сортга топширишга сўз берганди.

Юксак мажбуриятни адо этиш учун Б. Жўраева нормадаги 2 минг ўрнига 2 минг 400 та урчуққа хизмат кўрсата бошлади. Уни сменадошлари Л. Герасимова билан В. Кастерина ҳам қўллаб-қувватладилар. Натижада, икки йиллик план 18 ноябрдаёқ ўринлатиб қўйилди. Ҳозир Б. Жўраева 1978 йилнинг январь ойи планини бажаряпти. Герасимова эса 1978 йилнинг декабрь, Кастерина 1977 йилнинг декабрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряптилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„ГАП КОР ҚИЛМАЙДИГАН ОДАМ“

Калинин райони Келес посёлкасига жойлашган 18-сонли кушхонада санитария-гигиена қоидаларига мутлақо эътибор берилмаётганлиги юқоридаги сарлавҳали хабарда танқид қилинган эди.

Ўтказилган текширишда шу нарса аниқландики, ҳақиқатан ҳам кушхона территорияси, мол сўйиладиган жой, териларни тузлаб қуритадиган хоналар ҳаддан ташқари ифлос. Чиқиндилар махсус ўраларга эмас, кушхона орқасидан ўтадиган ариққа оқизилади.

Махсус мухбиримиз район халқ контроли комитетининг вакили билан бу ерда бўлди, фактлар тўла тасдиқланди. Бундан ташқари, кушхонада республика санитария-эпидемиология станцияси область бўлими вакиллари билан биргаликда текшириш ўтказиб, юқорида келтирилган фактларни тасдиқлади ва кушхонани ёпиб қўйишга қарор қилди.

«УзресЭС» бош врачи ўртоқ Л. Е. Антонованинг редакцияга хабар қилишича, кушхона ветврачи А. Ғафуров қатор текширишлардан сўнг ҳам тегишли хулоса чиқариш тўғрисида мутлақо ўйламаган, санитария-гигиена қоидаларига мувофиқ тартибга келтирилмаган. Шу сабабли бу соҳада кушхона бугунги талаб даражасига келтирилмагунча ёпиб қўйилсин деб буйруқ берган.

МАКТАБ ва оилада бола тарбияси кўп қиррали ҳамда мураккаб масаладир. Бунда мактаб ва оиланинг ҳамкор ва ҳамдамлиги муҳим аҳамиятга эга.

Шунинг учун ҳам кўпгина газетхонлар редакциямизга мақола, хат-хабарлар йўллаб, ёш авлодни тарбиялаш борасида ўзларининг қимматли фикр-мулоҳазаларини, таклифларини баён қилишмоқда.

Шу билан бирга мазкур мавзу билан боғлиқ турли саволлар битилган талайгина мактубларни ҳам олдик. Газетамизнинг ушбу саҳифаси ана шу саволлардан айримларига жавоб тариқасида юзага келди.

Эътиборингизга ҳавола қилинган қуйидаги мақолаларда ўғил-қизларимизни ўқитиш, тарбиялаш ҳамда уларда яхши инсоний фазилатларни таркиб топтириш борасида бошқа газетхонларни, ота-оналар ва педагогларни ҳам қизиқтириб келаётган масалалар баён этилган бўлса ажаб эмас!

УСТОЗГА ТАЪЗИМ

БУ сатрларнинг муаллифи А. АМУРОВ бўлади. «Киши ҳурматли устозини унутаоладмиди? — деб ёзади у. — Асло! Сайдаз Абдазовнинг кўплар қатори менинг тарбиямга ҳам катта меҳнати синган. У жуда болажон мураббий эди. Ҳозир Жамбул шаҳрида истиқомат қилаётганлигим туфайли анча узоқлашиб қолдик. Устозим қайси тарбия бўстонида ишлаётганидан бехабарман. У ҳақда, унинг бугунги ютуқлари тўғрисида билишни жуда-жуда истар эдим».

Дарҳақиқат, ўртоқ А. Амуров айтмиш Сайдаз Абдазов моҳир педагог, жонкуяр раҳбар, меҳри дарё зиёкор! Бизнинг у билан кейинги учрашувимизга шу мактуб сабаб бўлди...

Залга ўқитувчилар, тарбиячилар тўпланишганди. Тарбиявий соат узоққа чўзилмади. Аммо, фойдали гаплар айтилди, яхши таклифлар ўртага ташланди.

Педагогик йиғилишга Сайдаз ака якун ясади.

— Мактаб-интернатимиз янгича шароитда ишлашга ўтгани ҳаммамизга маълум, — деди у. — Устига-устак, ўқувчиларимизнинг кўпи янги. Уларни бир оила аъзоларидек иноқ, аҳил қилиб тарбиялаш, пухта билим бериш жонажон ишимиз бўлмоғи лозим.

Бунинг учун, пионер ташкилотидан тортиб, комсомол комитети педагогик коллективгача ўз йўли билан тадбирлар белгилаши керак. Интернатда ота-оналар кенгашини тузишга қарор қилдик. Бу билан ота-оналарни хам ўқув-тарбия ишларига яқиндан тортган бўламиз. Яна бир фикр: тўгараклар ишини тубдан яхшилаш, ўқувчининг у ёки бу тўгаракка аъзо бўлишига эришиш даркор. Шунда уларнинг бўш вақтлари фойдали ўтади.

Директорнинг бу гаплари йиғилганларга маъқул бўлди. Йиғилишда таълим-тарбия ишларини тағин ҳам яхши йўлга қўйиш юзасидан тадбирлар белгиланди...

С. Абдазов педагогик фаолияти давомида кўп ишларнинг ташаббускори бўлди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг махсус йўлланмаси билан Пискентга ишга келганда ҳали ёшгина йигитча эди. У енг шимариб ишга тушди, янги мактаблар очишда бош-қош бўлди. Тажрибалар тажрибага уланди.

Бу орада болалар уйи очиладиган бўлиб қолди. Бу иш С. Абдазов зиммасига юкланди. Кейин, у шу даргоҳда директорлик қила бошлади.

Ўша йилларни у яхши эслайди. Редакцияга мактуб йўллаган Абиш Амуров ҳахм шу болалар уйида тарбия топган экан.

...Ёзги таътилдан қайтган Абиш анча ўзгариб қолганди. Унга гап кор қилмас, тўғри гапирсанг, кўкка сапчирди. Директор унинг хатти-ҳаракатларини зимдан кузатиб борди. Абиш билан неча бор суҳбатлашди, қалбига қўл солиб кўрди. Ҳа, мураббийнинг тахмини тўғри бўлиб чиқди: у тарбияси бузуқ болаларга қўшилиб қолган эди.

Директорнинг панд-насиҳатлари зое кетмади. Бола ўз айбига иқрор бўлди.

—Гап деган бундай бўпди, ўғлим. Сенда уқув бор, ғайрат бор. Келгусида ўқимишли киши бўлиб етишишингга ишончим комил. Бунинг учун, боя айтганимдек, фақат яхши ўқишинг, интизомли бўлишинг керак. Қўлимдан келган ҳамма ёрдамимни сендан аямайман...

Шу-шу бўлдию, улар ота-боладек яқин бўлиб қолишди. Устознинг маслаҳати билан талаба педагоглик касбини танлади. Олий ўқув юртини тугатиб, Жамбул шаҳридаги мактабларнинг бирида ишлай бошлади. Ҳозир Абиш катта мактабнинг директори.

... Меҳрибон устоз С. Абдазовнинг бундан кейинги педагогик фаолияти ҳам Пискент райони билан чамбарчас боғланди. Унинг райондаги В. И. Ленин номли мактаб-интернатда директор ишлари республика миқёсида юқори баҳоланди. Бу ерда таълим-тарбия соҳасида тўпланган бой тажрибалар жойларда кенг ёйилди.

Моҳир ташкилотчи, жонкуяр мураббий ва доим янгиликка интилувчан зиёбахш қалб эгасининг кўксини Ленин ордени безади. Унга «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган фахрий унвон берилди. Серқуёш республикамизда биринчилар қатори С. Абдазов «СССР маориф аълочиси» нишондори бўлди.

Ўтган ўқув йилида мактаб-интернат область миқёсидаги ёрдамчи махсус тарбия ўчоғига айлантирилди. Таълим-тарбиянинг бу соҳаси ўзига хос педагогик иш методлари ва усулларини талаб қилади. Ўртоқ С. Абдазов бошлиқ педагогик коллектив бу ишларни ҳам тўла адо этишга қодир. Илмий бўлим мудири ҳам, бош тарбиячи ҳам, бош пионер вожатий ҳам ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш борасида бой педагогик тажрибага эга. Шунинг учун ҳам ўтган қисқа вақт ичида тарбия ўчоғида мақтаса арзигулик қатор яхши ишлар қилинди.

Ҳали кўриб турасиз, бу даргоҳнинг бошқа ибратли ишлари ҳам маориф ходимларининг эътиборини ўзига тортади. Ёш авлод тўғрисида қилинаётган катта ғамхўрлик, ўғил-қизлар меҳри устозларни ҳамиша олға чорлайди.

А. АЛИЕВ.

Суратда: ўртоқ С. Абдазов.

БОЛА БОШИДАН...

«Мени анчадан бери бир нарса қизиқтириб келади. Нима учун болани ўсмирлик ёшида қайта тарбиялаш қийин бўлади?» — деб сўрабди Чирчиқ шаҳрида истиқомат қилувчи ёш она Ф. Собирова.

Редакция кекса ўқитувчи **Сулаймон ака МАМЕДОВ**дан шу саволга жавоб беришни илтимос қилди.

АТОҚЛИ совет педагоги А. С. Макаренко беш ёшгача тарбияси бузилган болани кейин қайта тарбиялаш жуда ҳам қийин бўлади, деб бежиз айтмаган. Бола бошидан деймиз-ку, ахир!

Бола атак-чечак бўлиб, тилга кирдими, бас, унга теварак атрофдаги ҳамма нарса «аломат» кўринади, уларни билиб олишга қизиқади, ўзидан катталарга мурожаат қилади. Шу боисдан ёш бола катталар нима деса, шунга ишонади, улар айтган, ўргатган нарсаларни бажо қилишга моил. Бинобарин, уларни тўғри йўлга бошлаш, уларни ардоқлаб парвариш қилиш, тарбия бериш катталарга боғлиқ.

Оилада боланинг аҳлоқ тарбияси эртароқ бошлангани маъқул. Ўғил-қиз 2-3 ёшидаёқ идрок эта бошлайди. Улғайган сайин, мактаб ёшига етгач, жамоатчилик жойларида, одамлар орасида бўлади, катта-кичик билан учрашади. Агар у бошданоқ, яъни оилада каттага ҳурмат, кичикка шафқатли, ўртоқларига ширин муомалада бўлишга одатланган бўлса, эл таҳсинини қозонади. Бошқалардан яхши сўз эшитган боланинг кўнгли кўтарилади, фарзандининг дилхушлигидан ота-она ҳам беҳад мамнун бўлади.

«Болани фақат у билан гаплашгандагина, насиҳат қилганда ёки унга бирор нарса буюргандагина тарбиялайман, деб ўйламанг, — деган эди А. С. Макаренко,— Сиз болани турмушингизнинг ҳар бир дақиқасида, ҳаттоки ўзингиз уйда бўлмаганингизда ҳам тарбиялайсиз. Сизнинг қандай қийналишингиз, бошқалар билан ва улар ҳақида қандай муомала қилишингиз, кулишингиз, газета ўқишингиз — буларнинг ҳаммаси бола учун катта аҳамиятга эга. Гапингиз оҳанги сал ўзгарса ҳам бола буни пайқаб олади ёки сезади. Бола фикрлашингиздаги ҳамма ўзгаришларни ҳар хил йўллар билан билиб олади, лекин ўзингиз бундан бехабар қоласиз».

Тошкент тўқимачилик комбинатининг машҳур йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева: «Сизнинг келажакдаги режаларингиз қандай?» деган саволга «Аввало, севимли фарзандларимни одобли, меҳнатсевар ва билимдон қилиб тарбиялаш менинг шарафли бурчим» деб жавоб қилганлиги бежиз эмас. Б. Жўраева — комбинат фахри. Меҳнатдан бахт топганлардан. Аммо, болалар тарбияси унинг жонажон иши. У меҳри дарё она. Унинг уч фарзанди бор. Улар ақлли, хушли, одобли бўлиб ўсишаяпти. Она оилада бераётган тарбияси билан қаноатланмай, мактабга бориб, болаларнинг ўқиши, юриш-туришидан хабар олиб туришни ҳам одат қилган.

Айтганимиздек, боланинг илк хатти-ҳаракати оилада шаклланади. Бинобарин, ота-оналар боланинг юриш-туришини кузатиб, бошқариб боришлари керак бўлади. Албатта, бундан болага эрк берилмасин деган маъно чиқмайди. У эркин фикрлаши ва ҳаракат қилиши мутлақо зарур. Акс ҳолда бола дадил ҳаракат қилишдан, мустақил фикр юритишдан ҳадиксирайдиган, ўзнга-ўзи ишонмайдиган бўлиб қолиши мумкин.

Демоқчимизки, ота-она фарзандининг яхши одати, одоби ва ўқиш, жисмоний меҳнат билан шуғулланишини ардоқлаши, иложи борича фикрий ўсиши учун воситачи ролини ўйнаши даркор. Педагогларнинг айтишларича, боланинг ҳар қандай истак-ҳоҳишини бажара бериш ҳам унинг талтайиб кетиши ва интизомсизликка йўл қўйишига олиб келади. Ҳадеб кино-театрга олиб бориш, телевизион томошаларнинг ҳаммасини бефарқ кўрсатавериш яхши эмас. Бизнингча, бу ҳол ҳам болаларнинг инжиқлигини оширишга сабаб бўлади.

Болани ростгўй қилиб тарбиялаётган ота-оналарнинг садағаси кетсанг арзийди. Ростгўйлик — бехавотирлик, хижолатсизликдир. Дарҳақиқат, ёлғон сўзга, ёлғон ваъдага на ҳожат?! Ёлғончилик билан янглишишнинг фарқига бориш жуда муҳим. Айтайлик, бола кузатган ҳодисалари ҳақида сўзлаётганда, баъзан ўзича тўқиб-чатийди. Шунда «Сен ёлғон гапирасан» дейиш доим тўғри бўлавермайди. Эҳтимол, у ўша воқеани ўзи қандай идрок қилган, тушунган ва эслаб қолган бўлса, шундай ҳикоя қилаётгандир.

Болаларча хатони асли ёлғондан ажрата билиш лозим. Соддалик билан йўл қўйилган бундай хатони ёлғон дейиш ярамайди. Бу билан биз уни ҳақорат қилган бўламиз, ҳар нарсадан ҳадиксирайдиган қилиб қўямиз.

Агар сиз болани яхши тарбиясиз воягa етказсангиз, бунда фақат бир ўзингизгина кулфат чекмайсиз, балки кўп киши ва ҳатто бутун мамлакат ҳам кулфат кечади. Келинг, онгли интизомни ростгўйлик ва софликни, меҳнатсеварликни, маданийликни, иззат-ҳурматни болалар сиз ҳурматли ота-оналардан ўргансинлар. Фарзанд оиланинг чинакам бахти бўлсин!

В. И. Ленин номидаги республика пионер ва ўқувчилар саройида ҳозир бир нечта тўгарак ва студиялар ишлаб турибди. Машғулотларда ўғил-қизлар ўзлари севган касбларни эгаллашади, ижрочилик маҳоратларини оширадилар.

«Пионер ательеси» тўгараги машғулотлари ҳам жуда қизиқарли олиб борилмоқда. Бу ерда қизлар бичиш ва тикиш ишлари билан машғул бўлишади. Суратда: тўгарак раҳбари Н. Ундерова ўқувчи Л. Жўраева билан машғулот ўтказмоқда.

Л. Глауберзон фотоси.

*

ДЎСТЛИК ҲАҚИДА

«Дўст—дўстнинг ойнаси», «Дўстинг—фахринг» деган ибораларни кўп эшитганмиз. Кишининг ютуғи, қувончи, завқ-шавқи яқин дўст туфайли!

Бизнингча, дўстлик—кенг тушунча. Унинг қирралари кўп. Кишилар ўртасидаги дўстона муносабатлар, маънавий фазилатлар асосан нималардан иборат!

Бизни ана шулар қизиқтиради. Ҳурматли редакция! Шу мавзуда мақола ёритсангиз, деган илтимос билан сизга мурожаат қиламиз».

А. АШУРОВ,
С. ВАЛИЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги 52-мактаб ўқитувчилари.

Қандай одамни дўст десак бўлади? Бу саволга бир донишманд шундай жавоб қилган экан:

— Душманлик ва ёмонлик қилмаган одамни.

Чиндан ҳам, иғво, фисқ-фасод, ғийбатдан тилини тийган одам инсонларнинг дўстидир. Тўғрилик, ҳаққонийлик, ҳалоллик бор жойда ўзаро ишонч ҳам, хулласки дўстлик уруғи унади ва камол топади. Улуғ боболаримиз айтганидек: дўст бўлиб яшаган муродига етади.

Дўстлик асосида инсонпарварлик, инсонга муҳаббат, шавқат ва мурувват каби олижаноб ҳислатлар жамулжамдир. Бизнинг ижтимоий системамиз шу юксак гуманизм билан суғорилган. Шу боисдан, улуғ ва муқаддас, қудратли Ватанимизда ҳар қандай чекланишларга, айирмачиликларга абадий хотима берилиб, турли миллат кишилари ва халқларининг қон-қардошлиги, аҳиллиги, баҳамжиҳат—дўстлиги қонун асосида мустаҳкамланган. Ижтимоий системамизнинг куч-қудрати ҳам, совет халқининг енгилмас куч-қудратининг асоси ҳам мана шунда!

Дўстлик, аҳиллик, иноқлик, баҳамжиҳатлик, аввало, оилада бошланади. Ота-онанинг баҳамжиҳат ва аҳил бўлишлари болаларда ижобий таассурот қолдиради ва бу хислат уларга ҳам кўчади. Оила аъзоларининг дўстона муомала ва муносабатлари, тотувлик, шу оилага қут-барака, фаровонлик бағишлайди. Болалар яхши камолга эришадилар. Дўстона муомала ва муносабат бўлмаган, ноаҳил оилада бунинг аксини кузатамиз. Шунингдек, қўни-қўшни, қариндош-уруғ ва қуда-андаларнинг ҳам аҳил бўлишларида гап кўп.

Бир воқеани эшитган эдик. Тошкентнинг бир маҳалласидаги тутдай тўкилай, деб турган иморатлар бузиладиган, аҳолиси янги, ажойиб уйларга кўчиб кетишадиган бўлишибди. Шу куни ён қўшни, ўрта ёшлардаги бир кишининг «ичига чироқ ёқса ҳам ёримабди». Зўр бериб йиғлар эмиш.

— Нега йиғлайсиз, кап-катта одам? Хароб уйингиз ўрнига яп-янги данғиллама уй олаяпсиз-ку! —дейишибди.

Шунда у киши ўзини базўр йиғидан тийибди-да, дебди:

— Мен ҳовли-жойимга йиғламайман, аҳил, иноқ, дўст қўшниларимдан ажралаётганимга ўпкам тўлиб, чидолмаяпман...

Кичик-кичик кўз илғамас ирмоқчалар қўшила бориб, азим дарё ҳосил этганидек, оила, маҳалла тотувликлари бора-бора умумхалқ дўстлиги, ҳамжиҳатлигига асос бўлади ва улуғ, қудратли кучга айланади. Ана шу қудратли куч енгилмас дўстлигимиз шарофати туфайли ғолиб совет Ғалаба байроғи Рейхстаг қуббасига қадалди.

Биз, ота-оналар, педагоглар зиммамиздаги бурчни англаган ҳолда фарзандларимиз онгига дўстлик ва инсонпарварлик туйғусини, аҳиллик, яхшилик, олижанoблик ҳиссиётини сингдира боришимиз керак. Улар билсинларки: ота—хазина, ака-ука—таянч, дўст эса—ҳар иккoвидир.

Хўш, қаердан келади дўстлик? «Бермоқ ва олмоқ, сир айтмоқ ва эшитмоқ, зиёфатда бўлмоқ ва зиёфат бермоқ — шудир дўстликнинг олтин шарти», деб белгилашган донолар.

Ҳамжиҳатлик, иноқлик, дўстлик уруғини ундириш, парваришлаб камол топтириш зарур. Ака, опа, кичик укаларига ғамхўр, меҳрибон ва шафқатли бўлса укалар, сингиллар катталарга чуқур, самимий ҳурматда бўлсалар ҳар қандай қийинчилик осон бартараф этилади, муваффақиятлар қўлга киритилади ҳамда мустаҳкамланади.

Бундай оилалар, коллективлар бизда беҳисоб. Оилада ота-она, корхонада раҳбар ёхуд унинг ёрдамчиси (ўринбосари) коллективни ақл-идрок, онглилик ва инсонпарварлик асосида бошқариб улуғ, қудратли Ватанимиз ва халқимизнинг бахт-саодати йўлига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар.

Мана, бир мисолни олайлик. Тошкент тўқимачилик комбинатида 41 миллат вакиллари аҳил ва иноқ оила фарзандларидек бир жон—бир тан бўлиб хизмат қилаётирлар. Бу, ленинча халқлар дўстлиги, баҳамжиҳатлигининг ёрқин далилидир. Ҳеч бемуболаға айтиш мумкинки, улар тўқиб чиқараётган ҳар бир метр газламада юксак инсоний фазилатлар бўлмиш: интернационализм, ватанпарварлик, дўстлик, бир мақсад йўлида биргаликда меҳнат қилиш ўз ифодасини топган.

«Дўстлик совет давлати енгилмас кучларининг манбаидир,— деб таъкидлаган эди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Шароф Рашидов.— Дунёда совет халқларининг дўстлигидан мустаҳкам, чуқур ва беғубор дўстлик йўқ. Дунёда шу дўстликка путур етказа оладиган куч ҳам йўқ. Коммунистик партия теварагига жипслашган совет халқларининг дўстлиги, уларнинг интернационал бирлиги ва қардошлиги — кўп миллатли давлатимиз қудратининг битмас-туганмас манбаидир»

Ана шу дўстлик, биргаликда қилинган меҳнат, ўқиш орқали турмушимизда коммунистик аҳлоқ ва одоб нормалари тобора шаклланиб, камол топмоқда. Энг яхши фазилат — халқларимиз ўртасидаги дўстлик туфайли улуғ ва оламшумул вазифаларни адо этиб, коммунизмнинг муҳташам биносини бунёд этмоқдамиз.

Ўсиб келаётган ёш авлодни дўстлик, аҳиллик, баҳамжиҳатлик каби юксак инсоний фазилатлар руҳида тарбиялайлик.

У. САЛОҲИДДИНОВ,
педагогика фанлари кандидати.

ҲАМКОРЛИК

Мактабнинг катта зали ўқувчилар, ота-оналар ва ён-атрофдан келган меҳмонлар билан гавжум. Кеча мавзуи кўпчиликни қизиқтирарди: у бола тарбияси ҳақида эди.

Бу галги йиғилишга С. Раҳимов район прокурори А. Муҳаммадалиев, район милиция бошлиғининг ўринбосари Ш. Раҳимов ҳам келишган.

— Бундай кечалар бизда тез-тез бўлиб туради. Унда ота-оналар актив иштирок этади,— дейди пойтахтимиздаги Пушкин номли 119-мактаб директори Т. Солиев.— Мактабимизда ташкил этилган ота-оналар комитетига ўн уч киши бирлашган. Комитетга кекса врач Ҳоким ака Зарипов раҳбарлик қилмоқда. Комитет аъзолари ойда икки марта йиғилишиб, ўқувчиларнинг ўзлаштириши ва ота-оналар олдида турган вазифаларни муҳокама қиладилар.

Ота-оналар ва ўқитувчилар ўзаро ҳамкорликда ишлаб, таълим-тарбияни намунали йўлга қўйишда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Мактаб ўқитувчилари бевосита «Меваэор», «Қизил қўшин», «Хасанбой», «Бирлик», «Мустаҳкам» маҳаллаларида бўлишиб, ота-оналар даврасида турли мавзуларда суҳбатлар ўтказмоқдалар. Ота-оналар билан бўлаётган учрашувларда мактаб ўқитувчиларидан А. Эшмуҳамедов, У. Шарипов, В. Умаров, А. Юсупов, Р. Қосимова ўртоқлар актив иштирок этмоқдалар. Улар ёрдами билан мактабда ўзлаштирмовчилар сони йил сайин камаймоқда. Ўқувчиларнинг аксарияти дарслардан бўш соатларда турли тўгарак машғулотларида иштирок этмоқдалар. Бу каби тадбирлар туфайли ўқитувчилардан М. Абдуллаева, М. Ҳусниддинова ўртоқлар раҳбар бўлган синфлар ўтган ярим йилликда 100 процент ўзлаштиришга эришдилар.

Мактаб коллективи Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқи қозонган Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига ҳам қизгин тайёргарлик кўрмоқда. Ҳозир мактабда уруш қатнашчилари ҳақида музей ташкил этилмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

„АҚЛГА мувофиқ тарбия энг ёш вақтдан бошлаб, яъни болалар ўзларини яхши англайдиган бўлгунга қадар уларда яхшилик, ҳақиқат, гўзаллик ва олижаноблик нима бўлса, шуларнинг ҳаммасига интилиш уйғотишни талаб этади».

Н. А. ДОБРОЛЮБОВ.

* * *

„ОТА-ОНА обрўсининг асосий негизи бўлаоладиган биргина нарса бор, у ҳам бўлса ота-онанинг туриш-турмуши ва иши, ота-онанинг гражданлик сиймоси, хулқ-атворидир».

А. С. МАКАРЕНКО.

„БОЛАЛАРДА қўрқитиш йўли билан фақат пасткашлик, бузуқлик, икки юзламалик, тубан қўрқоқликни ўстириш мумкин».

Ф. Э. ДЗЕРЖИНСКИЙ.

* * *

„ЭЪТИБОР билан кузатиб борилганда ирода ва характер куртакларини бола ҳаётининг энг ёшлик чоғида ҳам кўриш мумкин».

Е. А. АРКИН.

„БИЗ бола меҳнатни ҳурмат қилишини ўрганмоғимиз ва бу меҳнат қанча оддий, қанча жўн бўлмасин, болага ёрдам бермоғимиз лозим».

Н. К. КРУПСКАЯ.

* * *

„ВАҲИМАНИНГ хулқ-атворга таъсири чексиздир: у болани қўрқоқ, мўғомбир, баъзан эса ёлғончи қилиб қўяди».

К. Д. УШИНСКИЙ.

* * *

КИШИНИ ранжитмоқ жуда ҳам енгил,
Кўнглин олмоқ эса ундай эмас, бил.

Носир ХИСРАВ.

* * *

ЧИНАКАМ хушмуомалалик одамларга нисбатан мурувватли бўлишдан иборат.

Ж. Ж. РУССО.

ОДАМНИНГ ёмон кайфияти доим унинг ўзини, шу билан бирга бошқаларни ҳам бахтсиз қилади.

Лев ТОЛСТОЙ

* * *

ФОЙДАСИЗ умр — бемаҳал ажал.

В. ГЕТЕ

* * *

УМР ўтган кунлар эмас, ёдда қолган кунлардир.

И. ПАВЛЕНКО

* * *

АҚЛЛИ бўлгинг келса, оқилона сўрашни, диққат билан тинглашни, осойишта жавоб беришни ва айтар сўзинг тугаганда гапдан тўхташни ўрган.

И. ЛАФАТЕР.

Окопда ёзилган сатрлар

Окопда ёзилган сатрлар. Дарҳақиқат, бу сатрлар она-Ватан учун олиб борилган қизғин жанг кезларида дунёга келган. Бу сатрлар жанглар орасида бўладиган бир нафаслик дам олиш чоғларида окоп ва ертўлаларда, ўрмон ва тоғ даралари ичида баъзан ой, баъзан шам ёруғида битилгандир.

Шеърлар муаллифи Тўғон Эрназаров фронтга жангчи-алоқачи бўлиб борган. Сталинград окопларида ёвга қарши шиддатли жангларда қўлига қурол олиб жанг қилган, олдинги марраларда ўт-олов остида алоқа симларини улаган. Бўш вақтларида қўлига қалам олиб, кўнгилга келган сатрларни ёзган. Сталинграддан Прагага қадар бўлган жанговар йўлни бир қўлида қурол, бир қўлида қалам билан оддий жангчи сифатида босиб ўтган. У Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский қўмондонлик қилган фронт қўшинлари сафида Чехословакия, Венгрия ва Руминияни немис-фашистлардан озод этишда иштирок қилди. 2-Украина фронтида чиқиб турган қизил аскарлар газетасининг ҳарбий мухбири сифатида жангчиларимиз жасоратини абадийлаштиришга ҳисса қўшди.

Мана шу босиб ўтилган машаққатли ва шарафли йиллар ичида жангчи-шоир фашистлар вақтинча босиб олган территориядаги зулм ва ёвузликлар, совет кишиларига хос сабот ва матонатнинг, ўлмас қаҳрамонликларнинг гувоҳи бўлди. Европа халоскори бўлмиш совет жангчилари қаторида ифтихор туйғусини сезди. Мана шуларнинг ҳаммаси жангчи-шоирнинг қаламидан сатрлар бўлиб қуйилди. Энг муҳими — бу сатрларда ватанпарварлик, гуманизм, она-Ватанга чексиз муҳаббат, унинг ёвларига нафрат, жонажон партияга садоқат, ҳарбий қасамга ҳаётининг охиригача содиқ қолиш, ғалабаларимизга бўлган ишонч каби улуғвор хислар ўз аксини топган.

Тўғри, бу шеърлар бадиийлик жиҳатдан етук бўлмаслиги мумкин. Аммо, урушнинг оғир йилларида тўп ва пулемётлар қанчалик зарур бўлса, бу шеърлар ҳам жангчиларимиз учун маънавий қурол сифатида шунчалик керак эди. Бу шеърларнинг қиммати ҳам ана шунда.

Ҳозирги кунларда муаллиф тинч ижодий меҳнат фронтида бор билими ва кучини коммунизм қурилиши ишига бағишламоқда. У Тошкент давлат университетининг профессори сифатида ёшларни улуғ идеалларимиз руҳида тарбиялаш учун муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

Адҳам РАҲМАТ.

Тўғон ЭРНАЗАРОВ.

ҚИЛИЧ ВА ҚАЛАМ

Жангда бўлди ҳамроҳим
Қилич ва қалам.
Шу туфайли йўқ оҳим,
Чекмадим алам.
Қиличимни кўтариб,
Ёвни сурганда,
Ғанимларни тўнтариб,
Ерга урганда,
Азоб чеккан элларни,
Озод этганда,
Хароб бўлган ерларни
Обод этганда,
Илҳом жўшиб дилимга,
Қизғин жангда ҳам,
Қулоқ солиб кўнглимга,
Мен олдим қалам.
Жангоҳларда иккови,
Бўлди зўр қурол,
Бўлди қалбим ялови,
Зафарга иқбол.
Ёвни қирди иккиси
Туриб ёнма-ён.
Дедим мардлик белгиси
Улар ҳар қачон.
Жангда бўлди ҳамроҳим,
Қилич ва қалам,
Шу туфайли йўқ оҳим,
Чекмадим алам.

Венгрия, 1945 йил.

ҚАСОС ОЛАМИЗ!

(УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ФРОНТЛАРИДАГИ ЖАНГЧИ ДЎСТЛАРИМГА)

Ўзбекнинг ўстирган ўғлони бизлар,
Қўчқор Турдиевдек полвони бизлар,
Аҳмад Долиевдек чавандоз бизлар,
Майдонда енгилмас қиличбоз бизлар!
Дўстларимиз тинмай қон кечса жангда,
Улуғ Ватан учун жон кечса жангда,
Қандай инсон бунда туролади тек,
Ҳақиқий жангчимиз чўнг Алпомишдек,
Қанот қоқар отлар фронтга томон,
Қиличимиз дейди: «Ёвга йўқ омон!».
Юраклар қайнайди, ёвни янчай деб,
Найзалар ўйнайди, ёвни санчай деб,
Дўстлар ёнингизда бўламиз бирга,
Фашист аблаҳларни тиқамиз гўрга.
Қасам ичдик озод бўлсин, деб эллар,
Шонли хабар олиб эссин, деб еллар.
Қасам ичдик бутун жонимиз билан,
Қасам ичдик виждон-қонимиз билан.
Қасам ичдик ерлар бўлсин, деб гулшан,
Қасам ичдик албат, йўлимизда шан.
Инон, Ўзбекистон, азиз онажон!
Ишончинг оқлаймиз, жангда жонажон!
Оққан қонлар учун қасос оламиз,
Кетган жонлар учун қасос оламиз!
Осилган оналар фарёди учун,
Таҳқирланган қизлар оҳ-доди учун,
Гитлерчи очкўздан қасос оламиз,
Газанда ёвуздан қасос оламиз!
Ойдинли тунларнинг қайтиши яқин,
Фаровон кунларнинг қайтиши яқин,
Қурол қўлимизда, қасос оламиз,
Иқбол йўлимизда, қасос оламиз!
Ўтган тинч турмушнинг лаззати учун,
Она-тупроғимиз иззати учун.
Қўлга қурол олиб, қасос оламиз,
Ёвга даҳшат солиб, қасос оламиз!
Партиям-қўмондон бизга бер фармон,
Кўзларда ўч ёнур, дилда интиқом,
Фармон берсанг агар, учар тулпор от,
Учар жанггоҳ томон мисли қушқанот,
Ёвга келтирамиз шафқатсиз қирон!
Халос бўлур ёвдан Ватан жонажон!

Февраль, 1942 йил.

ЛОЛАЛАР

Жангга кетмоқдаман, қирда лолалар,
Жангчи юрагига илҳом солалар.
О баҳор қизлари — ер юлдузлари,
Бир зум қараб қолдим, хаёлим сочиқ,
Сизнинг севганингиз майин елларми?
Ўйнашасиз тинмай чеҳрангиз очиқ.
Сизни севар эди менинг ёрим ҳам,
Кўксида тақарли илк баҳор чоғи.
Унинг чеҳрасида сизнинг аксингиз
Сизларда кўринди унинг ёноғи,
Ҳу ўтган баҳорда қилиб карашма
Сиз билан севгисин қилганди ошкор,
Мен олар эканман сизни ва қизни —
Оппоқ қўлларидан ўпганман такрор.
Сизни уздим мана солдим конвертга
Дедим ширин дамлар тушсин ёдига,
Эзгу ниятига етмоқ истаса
Висол дамларини қўйсин олдига.
Сизни қаршилайман келгуси баҳор
Баҳор таронами — шараф-шон билан.
Сиз ҳам табрикларсиз икки ошиқни
Мардлик нишонаси — зўр нишон билан.
Қирлар бағридаги гўзал лолалар
Хайр, яхши қолинг, чекманг нолалар.

Май, 1942 йил.

ОЛТИН КЕЧА

Эсингдами, жоним, сенла
Хайрлашган сўнгги кечам?
Унутсамда борлиғимни,—
Унутмасман, ҳечам, ҳечам.

Ойдин кеча, олтин кеча
Юрагимнинг сен нақшисан,
Дунёда бор гўзалликдан
Сен яхшисан, сен яхшисан,

Мана окоп ичидаман,
Ойдин кеча, олтин кеча
Эслаб кетдим, эслаб кетдим
Ҳижрон тунин шунда пича.

Гўзал қомат кўз олдимда
Мана, ёрим келди ўзи,
Такрорланди тилларимда
Хайрлашиб айтган сўзи:

«Мен кутаман ёрим, сени,
Душманларга берма омон.
Ғазаб тоши ўқинг билан
Душманларни айла яксон.

Мен кутаман мардлик билан
Йигитларнинг шаънига хос,
Ёвни қириб шон олиб қайт,
Қасос олгин, қасос, қасос!»

Ғайратимга ғайрат қўшди,
Унинг сўзи, унинг ўзи.
Бир кучимга ўн куч қўшди
Ойдек юзи, ўйноқ кўзи.

Жангга кирдим, жангга
кирдим
Олмоқ учун юрак ўчин.
Жангга кирдим, жангга
кирдим,
Ватан учун, халқим учун!

Июнь, 1942 йил.

УЛКАН САНЪАТКОР

СССР халқ артисти, атоқли композитор Муҳтор Ашрафийнинг номи фақат Ўзбекистондагина эмас, ҳатто Иттифоқ миқёсидан ташқарида ҳам кенг санъат ихлосмандларига маълум ва машҳур. У қирқ йиллик ижодий меҳнати мобайнида халқимизга жуда бой ва ранг-баранг санъат дурдоналарини ҳадя этди. Тўрт опера, уч балет, уч музикали драма, икки симфония, бир неча кантата, кинофильмларга, якка чолғу асбоблари асарлари, кўплаб романслар, ўнлаб қўшиқлар композитор ижодининг нақадар улкан ва баркамоллигидан далолатдир. Мухтор Ашрафий ўзбек совет музика маданиятини юксак поғоналарга кўтариш билан бирга ўзига хос катта музика мактаби ҳам яратди.

Атоқли композиторнинг «Дилором» операси шу жанрда яратилган ўзбек санъати тарихидаги дастлабки асарлардан биридир. «Шоир қалби» операси эса совет опера санъатининг энг яхши намуналаридандир. «Севги тумори» ва яқинда премьераси бўлган «Севги ва қилич» балетлари ғоявий ва бадиий жиҳатдан юксак асарлар бўлиб, совет балет санъатида катта воқеа бўлди.

Улкан санъаткор яратган барча асарларни бирма-бир санаб кўрсатиш қийин. Мухтор Ашрафий асарларини унинг ҳамкасбларидан бири, совет композитори Арам Хачатурян «Эзгулик олами» деб таърифлаган эди. Бу — ижодкор улкан меҳнатига берилган катта баҳодир. Санъаткорга халқаро Неру ва Носир мукофотларининг берилганлиги ҳам бежиз эмас.

Яқинда Алишер Навоий номидаги Давлат академик Катта театрида СССР халқ артисти Мухтор Ашрафийнинг ижодий кечаси ўтказилди. Мазкур кеча ўзбек музика санъатининг, музика ихлосмандларининг ҳақиқий байрамига айланди.

Х. НОСИРОВ.

СУРАТДА: СССР халқ артисти Мухтор Ашрафий ўз талабалари — Тошкент Давлат консерваториясининг бир группа студентлари даврасида.

С. Маҳкамов фотоси.

Жаҳон янгиликлари

Л. И. БРЕЖНЕВ АСАРЛАРИНИ ИТАЛЬЯН ТИЛИДА ЧИҚАРИШГА ЖАМОАТЧИЛИК ҒОЯТ ҚИЗИҚМОҚДА

РИМ, 30 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев нутқларининг «Ленин йўлидан» номли уч томлигини «Эдиторий Риунити» нашриёти итальян тилида босиб чиқарди. Бу асар Италия жамоатчилигини ғоят қизиқтирди.

Нашриётнинг сўз бошисида Л. И. Брежнев нутқларининг Италияда эълон қилиниши катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Бу нутқлар китобхонларга КПССнинг кўп томонлама фаолияти билан, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси билан, Совет халқининг турмуши, СССРнинг ички ва ташқи сиёсати билан танишиш имконини беради. Л. И. Брежнев уч томлигининг саҳифалари, деб таъкидланади сўз бошида, миллион-миллион совет кишиларининг, Совет Иттифоқида — буюк социализм мамлакатида ўз аҳамияти жиҳатидан бениҳоя катта бўлган воқеалар қатнашчилари бутун авлодининг таржимаи ҳолидир.

Таниқли сиёсий арбоблар, савдо-саноат доиралари, матбуот вакилларининг, маданият арбобларининг СССР элчихонасидаги учрашувида Италия Коммунистик партияси сиёсий бюросининг аъзоси Ж. К. Пайетта нутқ сўзлади. У кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш соҳасида Совет Иттифоқи ўтказаётган сиёсатнинг, шу сиёсатни амалга оширишга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шахсан катта ҳисса қўшаётганлигининг муҳим аҳамиятини таъкидлади.

Л. И. Брежнев нутқларининг уч томлиги итальян тилида чиқарилганлиги, деди «Эдиторий Риунити» нашриётининг директори Роберто Боньо ТАСС мухбирига, — Италия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга қўшилган катта ҳиссадир. Бизнинг нашриётимиз ҳозир КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг 1972—1974 йилларда сўзлаган нутқларидан ва мақолаларидан иборат тўртинчи томини чоп этишга тайёргарлик кўрмоқда.

МИЛЛИЙ ҚАҲРАМОН ХОТИРАСИ ҲАФТАЛИГИ

ГАВАНА, 30 январь. (ТАСС). Кубанинг миллий қаҳрамони Хосе Марти туғилган кунга 122 йил тўлиши муносабати билан Гавананинг марказий паркидаги Хосе Марти ҳайкали олдида ёшлар намойиши ўтказилди. Шу намойиш билан миллий қаҳрамон хотирасини улуғлаш ҳафталиги тугалланди. Мўътабар минбарда Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро, Куба партия ва ҳукуматининг бошқа раҳбарлари бор эди.

Хосе Марти испаниялик мустамлакачиларга қарши жангда ҳалок бўлган Дос-Риосда (Орьенте вилояти) митинг бўлди. Митинг вақтида Компартиянинг янги аъзоларидан бир группасига тантанали вазиятда партия билетлари топширилди.

Г. ШМИДТ БАЁНОТИ

БОНН, 30 январь. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг канцлери Г. Шмидт бугун бундестаг мажлисида ҳукумат номидан баёнот берди. У ўз баёнотида муҳим сиёсий проблемаларга тўхталиб ўтди. Г. Шмидт айтдики, Германия Федератив Республикасининг ҳукумати Совет Иттифоқи билан ва социалистик мамлакатлар билан муносабатларни ривожлантириш сиёсатини давом эттиришга қатъий қарор бергандир. В. Брандт-В. Шеель ҳукумати ана шу сиёсатга асос қўйган эди.

Шу муносабат билан Г. Шмидт қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: социалистик мамлакатлар билан шартнома ва битимлар тузиш йўли билан шарқий сиёсатнинг амалга оширилишини таъминлаш тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам берди.

«Биз,— деди Г. Шмидт,—бу сиёсатни ўзгартириш учун ҳеч қандай асосга эга эмасмиз, чунки бу сиёсат қисқа вақт ичида 50-ва 60-йилларда катта шов-шувга сабаб бўладиган муваффақиятларни қўлга киритиш имконини берди».

Канцлер халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш кераклигини айтди ва бу жараён кенг кўламда хавфсизлик ўрнатилишига, тинчлик ва иқтисодий тараққиётни таъминлашга ёрдам беради, деди

ПЕКИНДАГИ АМАЛДОРЛАР ЯНА УЗГАРТИРИЛДИ

ПЕКИН, 30 январь. (ТАСС). ХХР Ташқи ишлар министрлиги вакилининг хабар қилишича, ХХР давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-Пин Хитой халқ озодлик армияси бош штабининг бошлиғи қилиб тайинланди. ХХР давлат кенгаши бош министрининг бошқа бир ўринбосари — Чжан Чунь-Цяо Хитой халқ озодлик армияси бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи лавозимини эгаллади. Бу нарса Хитой халқ озодлик армияси бош сиёсий бошқармасининг собиқ бошлиғи Ли Дэ-Шэн лавозимидан туширилганлигини билдиради.

Г. ВИЛЬСОННИНГ ВАШИНГТОНГА ВИЗИТИ

ВАШИНГТОН, 30 январь. (ТАСС). Англия бош министри Г. Вильсон бу ерга келди. У 30—31 январь кунлари АҚШ президенти Ж. Форд ва бошқа расмий кишилар билан музокаралар олиб боради. Оқ уй эълон қилган музокаралар программасида президент билан бош министр «халқаро проблемаларни ва ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалаларни, жумладан, иқтисодий ва энергетика проблемаларини муҳокама қиладилар», дейилади.

Маҳаллий обзорчиларнинг тахмин қилишича, Шарқ билан Ғарб ўртасида кескинликни юмшатиш сиёсати масалаларига катта эътибор берилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ахборот спорт

«АВТОМОБИЛИСТ» ОЛДИНДА

Мамлакатимизнинг 12 аёллар волейбол командаси Пенза шаҳрида ўзаро иккинчи тур учрашувларини ўтказмоқда. Биринчи тур учрашувларида Тошкентнинг «Автомобилист» командаси қизлари ғолиб чиққан эдилар. Улар иккинчи тур мусобақаларини ҳам муваффақиятли бошладилар.

Дастлабки учрашувни қизларимиз Олмаотанинг уйсозлик комбинати волейболчилари билан ўтказиб, кескин курашда 3:2 ҳисобида муваффақият қозондилар. Шундан кейин ҳамшаҳарларимиз Донецкнинг «Локомотив» ва Ереван физкультура институти спорт клуби командаларини 3:2 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Энди «Автомобилист» волейболчилари Каунаснинг «Динамо», Тбилисининг «Буревестник», Туланинг «Пластик» командалари билан учрашадилар.

ЯНГИ МАВСУМ ТАРАДДУДИ

«Пахтакор» командаси футболчилари Термиз шаҳрида мамлакат чемпионати олдидан қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар яқинда маҳаллий «Автомобилист» командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиб 5:1 ҳисобида ғолиб чиқдилар.

Шу ерда Душанбенинг «Помир» командаси ҳам меҳмон бўлиб турибди. «Помир» ва «Пахтакор» командалари ўзаро учрашувлар ўтказмоқдалар. Яқинда бўлган машқий учрашувнинг биринчи бўлимида «Пахтакор» командасининг асосий состави «Помир» билан беллашди ва 2:0 ҳисобида ғолиб чиқди. Учрашувнинг иккинчи бўлимида эса командамизнинг ёшлари майдонга тушиб 0:2 ҳисобида ютқазишди.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

1 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.10 — МОСКВА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — «До-ре-ми-фа-соль». 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Зарбдор қурилишлар йўқламаси. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Спорт программаси. 23.15 — Артлото. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — Қувноқлар даврасида. 10.50 — **Экран хандаси.** 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 17.30 — Мультфильм. 17.50 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 18.30 — Мушоира этади давом. 19.00 — МОСКВА. 19.15 — Мультфильмлар. **Тўртовлон бир ҳовлидан. Маугли** (3-серия). 19.45 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 20.45 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (6-серия). 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.20 — СССР халқ артисти Мухтор Ашрафийнинг ижодий кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00— **Душанба кўрсатади.**

2 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 10.05 — Гимнастика. 10.20 — Янгиликлар. 10.30 — «Будильник». 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 13.00 — Музикали киоска. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Бадиий фильм. 16.00 — Халқаро панорама. 16.30 — Мультфильмлар. **Лашарик, Маугли** (4-серия). 17.00 —ТОШКЕНТ. 17.05 — Мультфильм. 17.15 — Янгра, барабан. 17.45 — «Ахборот». 18.00 — **Тўпли хоккей:** Финляндия — СССР (Москва). 18.45 — Ёшлар ижоди. 19.00 — Концерт. 19.40 — «Ахборот». 20.00 — МОСКВА. 22.30 — «Вақт». 23.00 — **Экран хандаси** (Тошкент). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — «До-ре-ми-фа-соль». 10.55 — Мультфильм. 12.00 — Ўқув кўрсатувлари. 17.00 — **Киносаёҳатчилар клуби** (Москва). 18.00 — Тошкент опереттасида — премьера. 18.45 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (7 серия). 20.00 — ТОШКЕНТ. 21.00— **Аршин мололон** (бадиий фильм). 22.20 — Ҳужжатли кино экрани. 23.00 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/II да **Травиата,** 2/II да **Золушка** (12.00). **Кармен** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/II да **Чақмоқ,** 2/II да **Қароқчилар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/II да **Туркман қизи,** 2/II да **Нурхон,** (кундузи), **Туркман қизи,** (кечқурун), 3/II да **Замонали ва Омонали.**

КИНО

Маккенининг олтинлари — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00), 17.00, 20.00), «ДРУЖБА» (11.00, 13.00, 16.10, 18.30, 21.00).

Полициячи бўлган эди — «ДРУЖБА» (12.00, 14.00, 15.30, 17.15, 19.00, 21.30), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Олтин будда сири — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Севишганлар қиссаси — «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Эркак ва қиз — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Оливер — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Янги центурионлар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

АШХОБОД ШАҲРИДА

15 ФЕВРАЛДА

1966 ЙИЛГИ 3 ПРОЦЕНТЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИНИНГ

69-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда — заёмнинг 49 разрядига 25 миллион 115 минг 440 сўмлик 460 минг 600 та ютуқ ўйналади.

Заём ютуқлари қуйидаги миқдорда белгиланган — заём баҳосини ҳам ўз ичига олган ҳолда 20 сўмлик облигацияга 5000, 2500. 1000, 500, 100 ва 40 сўм тўланади, 10 сўмлик облигацияларга эса мазкур ютуқлар суммасининг ярми тўланади.

3 процентли Давлат ички ютуқли заём облигациялари омонат кассаларида сотиб олинади ва сотилади.

3 ПРОЦЕНТЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИНИНГ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р—01192. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2452.